

Leerdomein:

# ZEDELIJKHEID

Wat moet ik vermijden?



# 1

## Hoofdstuk: Wat moet ik vermijden?



### ❖ 1.1 Inleiding

Met het Arabisch woord **akhlāq** worden gedragingen, karakter, zedelijkheid en het bezitten van manieren bedoeld. Glimlachen, behulpzaamheid, respect tonen voor andermans mening, proper zijn, lief zijn, vergeven, vrijgevigheid, ... zijn een paar mooie voorbeelden van het mooie karakter (akhlāq). De Liefste Mens ﷺ zei:

*“Ik ben \_\_\_\_\_ om de goede akhlāq te vervolledigen.” [Al Muwaṭṭa’: nr. 1614]*

Iemand stelde een vraag aan ʿĀ’ishah <sup>[Allāh is tevreden met haar]</sup> over het karakter van de Nobele Profeet ﷺ. Haar antwoord luidde als volgt:

*“Lezen jullie de Koran niet? Zijn \_\_\_\_\_ was Koran.” [Muslim: nr. 746]*

In dit hoofdstuk gaan we de gevaren van liegen, roddelen, hoogmoed, pesten, ... bespreken. Liegen, heel jaloers op iemand zijn, beledigen, hoogmoed vertonen, ... het zijn allemaal slechte manieren die grote gevolgen hebben. Wil je dit goed begrijpen? Lees dan straks op de volgende pagina’s aandachtig de verhalen: “De vrienden van Hamza” en “Laila, het bescheiden meisje.”

De belangrijkste eigenschap die bij de Liefste Mens ﷺ naar voren kwam, was zijn ﷺ prachtige karakter (akhlāq). Allāh ﷻ zegt over zijn ﷻ verheven karakter het volgende:

*“Zeker en vast, bezit jij een uitstekend \_\_\_\_\_.” [Al Qalam: 4]*

## Duo-opdracht

Noteer per twee jullie antwoorden op een blad en bespreek nadien deze antwoorden met de klas.

1. Waarom denk je dat dit boek "Wereldkind" heet?
2. Wat wordt bedoeld met onderstaande afbeeldingen?
3. Heb jij er zelf voor gekozen om Belg, Turk, Marokkaan, Nederlander, Pakistaan... te zijn?
4. Zou het leven fijner zijn als we allen dezelfde origine hadden? Waarom wel, waarom niet?





## ❖ 1.2 Verhaal: “De vrienden van Hamza”

Op een zondagnamiddag liep Hamza in de buurt van het Rubenskasteel, toen hij een jongen opmerkte met een Duitse herder. Hij liep naar hem toe en startte een gesprek.

“Wat een mooie hond heb jij zeg! En wat een zachte vacht heeft hij. Mag ik hem eens aaien?”  
“Natuurlijk”, antwoordde de jongen. “Ik ben Carlos en mijn hond heet Max.”

5 “Aangename kennismaking”, “ik ben Hamza”. “Ik zag je bezig met je smartphone”, zei Carlos, “het lijkt alsof je iets zoekt? Klopt dat?” “Ja, ik zoek schatten met mijn gps”, legde Hamza uit, “Ik doe aan geocachen. Het is een soort van sport en aan de hand van hints probeer ik in de buurt schatten te vinden.”

Zo begon er stilletjes aan een vriendschap tussen deze jongens.

10 Sindsdien speelden ze vaak samen en zochten ze dikwijls naar schatten. Hamza had nog een andere vriend, Jabulani. Die woonde in zijn straat. Jabulani keurde de vriendschap tussen Hamza en Carlos af en weigerde om nog met Hamza te spelen. Op een dag kwam Hamza Jabulani tegen in het park. “Weet je Hamza, zei Jabulani, “Carlos is een idioot. Hij is zo dom als een ezel.” Jabulani kon zijn jaloezie niet meer verbergen. Deze jaloezie vrat hem op diep van binnen en hij besloot  
15 Hamza gewoon helemaal te negeren. Maar toen hij merkte dat de situatie niet veranderde, besloot Jabulani een stapje verder te gaan. Op de terugweg van de bakker viel hij Hamza lastig en dreigde ermee zijn snoep af te pakken als Hamza zijn vriendschap met Carlos niet zou stopzetten. Hamza was verbluft en wist niet wat te zeggen of wat te doen. Hij besepte dat deze jaloezie een enorm vijandig gevoel teweeg bracht bij Jabulani.

20 In de avond toen Hamza ging slapen, had hij een nachtmerrie over Jabulani. Die zei grijnzend: “Mijn vriend, vergeet mijn woorden niet! Stop je vriendschap met Carlos, of ik maak je kapot!” Hamza werd badend in het zweet wakker. Zijn hart klopte op volle toeren. Hij was niet gewoon verdrietig, maar werd nu ook bang. Hij besloot zijn vriendschap met Carlos stop te zetten in de hoop dat Jabulani zou stoppen. De volgende keer dat Hamza zou geocachen met Carlos, bedacht  
25 hij een plan over hoe hij een einde kon maken aan hun vriendschap.

Toevallig vonden Hamza en Carlos die dag super veel verborgen schatten en speelden ze samen urenlang met Max. Plots was Max even iets te enthousiast. Hij sprong wild op Hamza waardoor die met zijn hoofd op een grote steen viel. Hamza’s voorhoofd bloedde en hij had pijn. Carlos had gelukkig steeds een verbanddoosje bij en haalde er vlug een pleister uit. Hij gaf  
30 Hamza een knuffel en vroeg hoe het met hem ging. Op dat moment begreep Hamza wat ware vriendschap was en dat hij Carlos niet wou verliezen omwille van Jabulani. Liever brak hij de zogezegde vriendschap met Jabulani zelf.

35 Eens Hamza terug thuis was, besloot hij om zijn hart te luchten bij zijn opa en vertelde hem wat er allemaal gebeurd was. Zijn opa was een wijze man en zei: "Kijk mijn jongen, het lijkt erop dat Jabulani behoefte heeft aan een echte, goede vriendschap, zoals jij die hebt met Carlos. Hij bewondert jullie vriendschap en wil dit ook. Alleen weet hij niet goed hoe hij hiermee om kan gaan. Laten we Jabulani helpen, Hamza", zei opa, "nodig hem uit in jullie vriendschapsband en kijk eens hoe hij daarop reageert." Glimlachend voegde hij eraan toe: "Je kan dit eventueel neerschrijven in een brief en daarna deze brief in zijn brievenbus stoppen..."

40 Hamza ging naar zijn kamer en nam pen en papier. Hij besloot een brief te schrijven naar Jabulani, net zoals zijn opa hem had aangespoord.

45 *"Beste Jabulani", begon hij. "Ik voel me heel erg verdrietig en zelfs wat boos. Ik wil helemaal mijn vriendschap met Carlos niet opgeven en ik voel mij hier niet goed bij. Ik krijg zelfs nachtmerries. Ik wil graag dat dit ophoudt. De gedachte alleen al om mijn goede vriend Carlos te verliezen, doet me pijn. Maar weet je wat ik echt fijn zou vinden? Dat jij onze beste vriend wordt. Dan worden we drie beste vrienden. Lijkt je dat wat?"*

50 Enige tijd later, toen Jabulani de brief van Hamza las, drongen de gevolgen van zijn daden pas echt goed tot hem door. Hij wou niet dat zijn vriend zich slecht voelde door hem en besepte wat zijn gedrag teweeg had gebracht. De volgende dag ging Jabulani naar het huis van Hamza en klopte hij aan. Een beetje verbaasd zag Hamza Jabulani staan voor het raam. Jabulani lachte en riep: "Hé Hamza, wat denk je ervan om Carlos op te pikken en met z'n drietjes te gaan voetballen op het plein?"

## Vragen over het verhaal



- ❖ Zeg met één zin wat je hebt geleerd uit dit verhaal?
- ❖ Ervoer jij zelf al eens jaloezie (bij jezelf dus)?
- ❖ Hoe ging je ermee om?
- ❖ Heb je al eens gemerkt dat iemand jaloers was op jou en wat voelde je toen? Hoe ging je hiermee om?
- ❖ Bespreek: wat kan je doen als je bedreigd of gepest wordt?
- ❖ **Verzin met minstens 10 zinnen op een apart blad (probeer dit eerst in klad):**
  - een leuk verhaaltje over vriendschap,
  - of een leuk vervolg van het verhaal 'De vrienden van Hamza'.





### ❖ 1.3 Liefde en respect

**Liefde** en **respect** zijn belangrijke termen binnen de Islam. Zonder liefde en respect kan er geen echte vriendschap ontstaan. Vrienden die omwille van Allāh ﷻ van elkaar houden, zullen, in shā Allāh in het Hiernamaals, het Paradijs, samen zijn. Over de Liefste Mens ﷺ:

*“Je zult met diegene zijn van wie je houdt samen.”* [Al Bukhārī: nr. 6171]

Als je het leven van de Profeet ﷺ aandachtig leest, dan ga je merken dat hij ﷺ enorm respectvol was naar iedereen. Respect is zo belangrijk, dat hij ﷺ op een dag het volgende zei:

*“Degene die geen genade heeft voor onze jongeren, en geen \_\_\_\_\_ heeft voor onze ouderen, behoort niet tot ons.”* [At Tirmidhī: nr. 1919]

*Uit een overlevering leren we dat een moslim iemand is voor wiens tong en hand men veilig is en dat een (oprechte) gelovige iemand is bij wie het leven en de rijkdom van mensen veilig zijn.*


[An Nasā’i: nr. 4995]



## Duo-opdracht

Deel achteraf je antwoorden met de klas.

1. Wat versta jij onder respect?
2. Hoe probeer jij respect te tonen voor een ander?
3. Heeft iemand je ooit onrespectvol behandeld, hoe voelde je je toen?
4. Ken je uit je omgeving respectvolle mensen? Vertel.
5. De Profeet ﷺ zei: “... behoort niet tot ons.” Wat bedoelt hij ﷺ met deze woorden?
6. Wat is je mening over de onderstaande afbeelding?
7. Maak een tekening: wat kan nu deze jongen best doen?



*Wacht maar af makker! Je zal morgen zien wat er op school zal gebeuren. Ik zal tegen iedereen vertellen dat je jouw lelijke schoenen van een tweedehandswinkel hebt gekocht!*



#### ❖ 1.4 Verhaal: “Laila, het bescheiden meisje”

Vera groeide op in een kansrijk gezin. Op haar zevende leerde ze Engels praten en op haar 8ste begon ze piano te spelen. Er stonden honderden leuke kinderboeken in de wandkast van haar sprookjesachtige roze kamer. Elke dag wou ze een ander jurkje aan. Jammer genoeg vond Vera zichzelf daarom beter en mooier dan de andere meisjes van haar klas. Hoewel ze de rijkste was van de hele school, was ze de minst populaire leerlinge. Meer zelfs, sommige leerlingen haatten haar omdat ze zoveel opschepte en over zichzelf vertelde. Door haar hoogmoed was Vera weinig geliefd, ook in de klas.

Laila, een klasgenootje van Vera, was de dochter van een kansarme familie. Door financiële problemen kon ze al jaren niet meer naar de tandarts. Hierdoor zagen haar tanden er niet meer gezond uit en was ze vaak beschaamd om te lachen. Laila hield enorm van lezen, maar had amper boeken. Ook hield ze van zwemmen. Dat kon ze als een echte kikker! Haar vader leerde haar al zwemmen toen ze in het eerste leerjaar zat. Doorgaans was Laila een verlegen en rustig meisje. Laila's kledij was echt versleten en dit zorgde ervoor dat ze laatste dagen geen zin meer had om naar school te gaan. Nochtans was zij het populairste meisje van de klas dankzij haar voorbeeldige en aangename gedrag. Laila was heel oprecht en altijd eerlijk, ging vriendelijk om met haar klasgenootjes en was enorm behulpzaam voor jong en oud. Ze koesterde enorm veel liefde voor alle mensen en dieren.

Op een dag ging de klas van Vera en Laila met de bus naar het zwembad. Die dag zat Vera toevallig naast Laila op de bus. Vera begon een gesprek met Laila en vroeg haar: “Hoeveel talen spreek jij?” Laila bleef even stil, maar antwoordde dan toch: “Ik spreek enkel Nederlands en een klein beetje Frans en jij Vera?”. Vera begon te lachen en zei: “Ik spreek meer talen dan jou, haha! En vertel eens Laila, welke sporten beoefen jij?”, vervolgde Vera trots. Laila werd helemaal stil en droevig. Ze antwoordde met een heel zacht stemmetje: “Mijn ouders hebben geen geld om me in te schrijven in de sportclub, Vera”. Vera bleef het grappig vinden en ging nog even door met vragen. De hele rit naar het zwembad zweeg ze niet, ondanks de droefheid van Laila. Ze wilde duidelijk maken dat ze beter was dan haar.



30

Uiteindelijk kwamen ze aan bij het zwembad en kon iedereen de kleedkamers in. Iedereen dook blij het water in en speelde vrolijk in. Plots tot Vera onwel werd in het water. Het leek erop dat ze zou verdrinken. "Help, help!", riep Vera, terwijl ze wild met haar armen zwaaide. De turnjuf was niet te zien en alle kinderen keken in hulpeloos toe. Niemand durfde Vera te helpen, behalve Laila. Die dook zonder aarzelen het water in en zwom als een kikker naar Vera toe. Laila greep haar om de nek en redde haar als een professionele redder. Iedereen keek verbaasd toe en begon dan te applaudiseren. Toen Vera goed en wel aan de kant was en terug op adem kwam, keek ze Laila in de ogen. "Mocht jij me niet gered hebben, Laila, dan... dan... dan was ik er misschien niet meer. Ik weet niet hoe ik je ooit zal kunnen bedanken. Jij hebt mijn leven gered!"

35

Op dat moment kreeg Vera enorm veel spijt. Ze verontschuldigde zich meermaals voor haar hoogmoedig gedrag en ze werd goede vrienden met Laila. Sinds dit voorval besepte Vera dat ze niet beter was dan andere kinderen, maar dat ze gewoon een meisje was zoals iedereen. Toen de mama van Laila later het reddingsverhaal hoorde van de klasjuf, voelde ze zich enorm trots op haar dochter. Ze omhelsde haar innig en kuste haar op haar kruin. "Blijf altijd jezelf in deze wereld, mijn lief dochttertje, zo zal je altijd jouw eigenwaarde behouden en zullen anderen je respecteren."

40

## Vragen over het verhaal

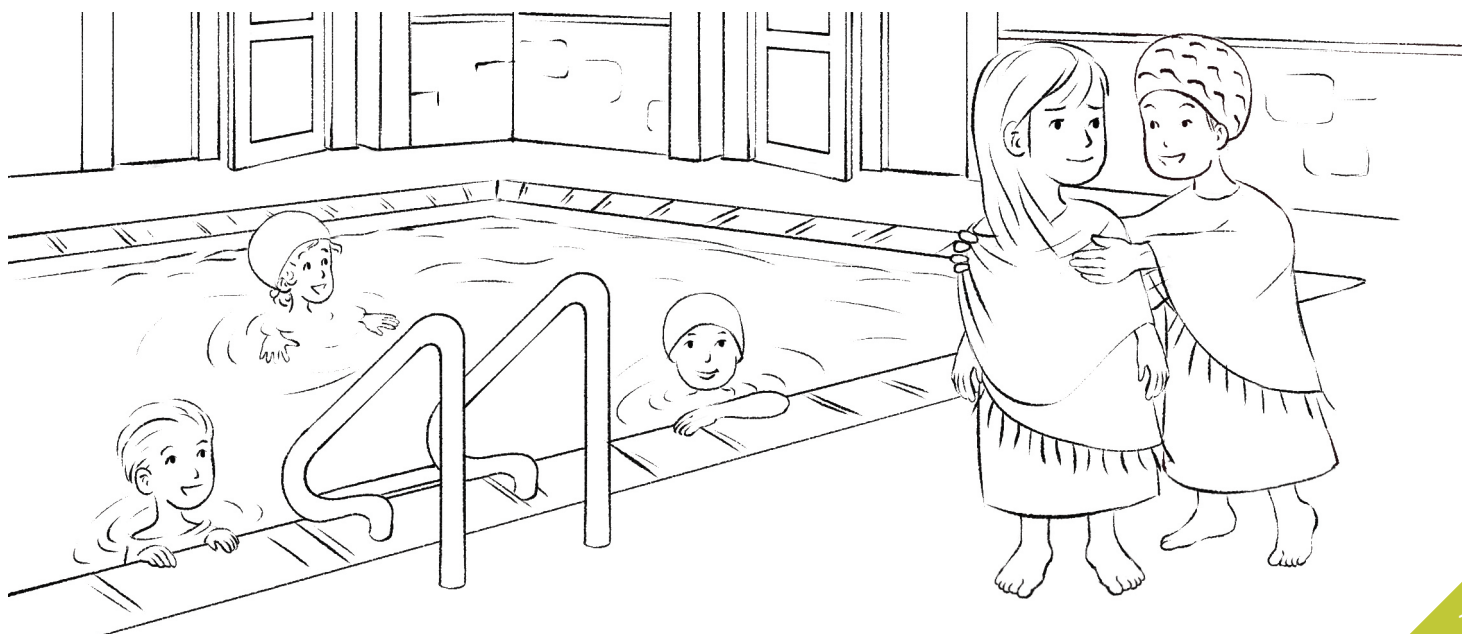


- ❖ Wat verkies jij: een mooi gedrag hebben en arm zijn OF een slecht gedrag hebben en rijk zijn? Waarom?
- ❖ Vertel: wie in je omgeving is de meeste bescheiden persoon?
- ❖ Vind je jezelf soms hoogmoedig? Bedenk voor jezelf hoe je dit gedrag kan aanpakken.
- ❖ Bespreek met je buur hoe jullie meer bescheiden kunnen zijn... Schrijf jullie oplossingen hieronder op in potlood.

---

---

- ❖ **Teken Laila en Vera. Knip ze uit. Plak ze op een (saté) stokje of op een potlood en speel dit verhaal na voor de klas.**



## OEFENINGEN REEKS 1



1. Lees nog één keer de **inleiding 1.1** en los de volgende vragen op:

a. Wat is akhlāq?

---

---

b. Wat zegt de Profeet ﷺ over karakter?

---

c. Wat zegt de Koran over het karakter van de Nobele Profeet ﷺ?

---

2. Wat heb je uit het verhaal: “De vrienden van Hamza” geleerd?  
Maak een woordspin. Je mag er ook tekeningetjes/symbooltjes bij tekenen.

Verhaal:  
‘De vrienden van Hamza’

3. Waarom was Jabulani zo boos en jaloers op Hamza?

---

---

4. Beschrijf het karakter van Laila en Vera.

Karakter van Laila	Karakter van Vera

5. Wat heb je uit verhaal van Laila bijgeleerd?

---

---

6. Vul de ontbrekende woorden in:

veilig | niet | respect | houdt | genade

De Nobele Profeet ﷺ zei:

*“Je zult met diegene zijn van wie je \_\_\_\_\_ samen.”* [Al Bukhārī: nr. 6171]

*“Degene die geen \_\_\_\_\_ heeft voor onze jongeren, en geen \_\_\_\_\_ heeft voor onze ouderen, behoort \_\_\_\_\_ tot ons.”* [At Tirmidhī: nr. 1919]

*“Een gelovige is iemand is bij wie je je \_\_\_\_\_ kan voelen...”* [An Nasā’i: nr. 4995]

7. Maak de verbindingen af.

- |                |  |
|----------------|--|
| Een gelovige • | • is iemand voor wiens tongen hand men veilig is.                      |
| Een moslim •   | • is iemand bij wie het leven en de rijkdom van de mensen veilig zijn. |

8. Beschrijf jezelf: wat voor een karakter (akhlāq) heb jij?

Dit vind ik goed aan mezelf:	Dit vind ik minder goed aan mezelf:
✓	✗
✓	✗
✓	

Dit ga ik doen om mijn karakter te verbeteren:

---

---



## ❖ 1.5 Wat moeten wij vermijden?

*“Wie niet barmhartig is, zal geen barmhartigheid \_\_\_\_\_.” [Al Bukhārī: nr. 5997]*

Het Profetisch gedrag stelt de liefde voor mens, dier en schepping omwille van Allāh ﷻ voorop. Je hebt kleine aandoeningen, maar ook ernstige ziektes. Kanker of besmettingen door een gevaarlijk virus bijvoorbeeld, zijn niet onschuldig. Naast lichamelijke ziektes kan je ook “innerlijke ziektes” hebben. Hiermee bedoelen we de ziektes van het hart, die zich uiten in slecht gedrag.

Gedragingen zoals: stelen, liegen, beledigen, pesten, jezelf beter zien dan anderen, ... zorgen voor grote problemen in de klas, op de school en in de \_\_\_\_\_. Slecht gedrag oefent een negatieve invloed uit op de mensen in onze omgeving.

In feite is een gelovige moslim die zijn godsdienst en zijn Profeten goed kent, iemand die alle soorten onwenselijk gedrag en slechte gewoontes vermijdt. Dit uit **respect** voor zijn Heer ﷻ en om Hem ﷻ alleen tevreden te stellen. Een moslim beseft dat hij voor elk onrecht tegenover een dier, laat staan onrecht ten opzichte van een mens, \_\_\_\_\_ zal moeten afleggen in het Hiernamaals.

*Uit een overlevering leren we dat een vrouw naar de Hel (jahannam) zal gaan, omdat ze een kat gevangen had genomen en haar geen eten gaf (waardoor de kat stierf). [Al Bukhārī: nr. 3318]*



Ze had de keuze om de kat vrij te laten zodat ze zelf haar voedsel zou kunnen zoeken, of haar te houden, maar haar te voeden. Ze liet de onschuldige kat de hongersdood sterven en hiervoor zal de vrouw beboet worden. We zullen hier de kwalijke gevolgen van slecht bedrag bespreken.

## ❖ 1.5.1 Liegen

“O jullie die geloven! Vrees Allāh en spreek de \_\_\_\_\_.” [Al Aḥzāb: 70]

### Opdracht

Deel achteraf je antwoorden met de klas.

1. Waarom liegen mensen soms?
2. Wat zijn de gevolgen van liegen?



Het is een bevel van Allāh ﷻ om de **waarheid** te **spreken** en waarachtig te zijn. Het tegenovergestelde van de waarheid spreken is \_\_\_\_\_ en is een grote zonde in de Islam. Liegen zorgt voor problemen binnen families, in de vriendenkring en in de maatschappij. Wie eenmaal liegt, zal vaker liegen. En vaker liegen zorgt voor niets anders dan verdorvenheid. Onthoud goed wat de Liefste Mens ﷺ zei:

*“...ik garandeer een huis in het midden van het \_\_\_\_\_ aan iemand die het liegen vermijdt -zelfs als hij grappen maakt- en ik garandeer een huis in het bovenste gedeelte van het Paradijs voor iemand met een goed karakter.”*

[Abū Dāwūd: nr. 4800]



*“Het is voor jou verplicht om de waarheid te vertellen, want de waarheid leidt tot goedheid en goedheid leidt naar het Paradijs. De man die de waarheid spreekt en ernaar streeft, wordt bij Allāh als waarheidsgetrouw opgeschreven. En pas op voor het vertellen van een leugen. Het vertellen van een leugen leidt tot onzedelijkheid en onzedelijkheid leidt tot het Hellevuur. De persoon die leugens vertelt en naar leugen(achtigheid) streeft, wordt bij Allāh als leugenaar geregistreerd.”* [Muslim: nr. 2607]



### ❖ 1.5.2 Hoogmoed

Hoogmoed betekent dat iemand zich \_\_\_\_\_ voelt dan een ander. Hoogmoedige mensen denken altijd dat zij in alles beter zijn en geen fouten kunnen maken. Ze kunnen met opzet of per ongeluk het hart van anderen breken door bv. iemand met woorden pijn te doen. Het tegenovergestelde van hoogmoed is **bescheidenheid** of \_\_\_\_\_ heid. Dit gedrag is enorm belangrijk in onze godsdienst. Het onderstaande vers beveelt ons om nederig/bescheiden te zijn en om ons gezond verstand te gebruiken als iemand ons lastig valt:

*“De dienaren van Ar Raḥmān wandelen op de aarde nederig. En als de onwetenden hen (kwaad) aanspreken, zeggen zij ‘vrede’.”* [Al Furqān: 63]

De Nobele Profeet ﷺ zei hierover het volgende:

*“Degene die nederig is voor Allāh, die zal Allāh verheffen.”* [At Tirmidhī: nr. 1919]

*“O Allāh, help me mezelf als klein te beschouwen!”* [Muslim, Zuhd: nr. 14]

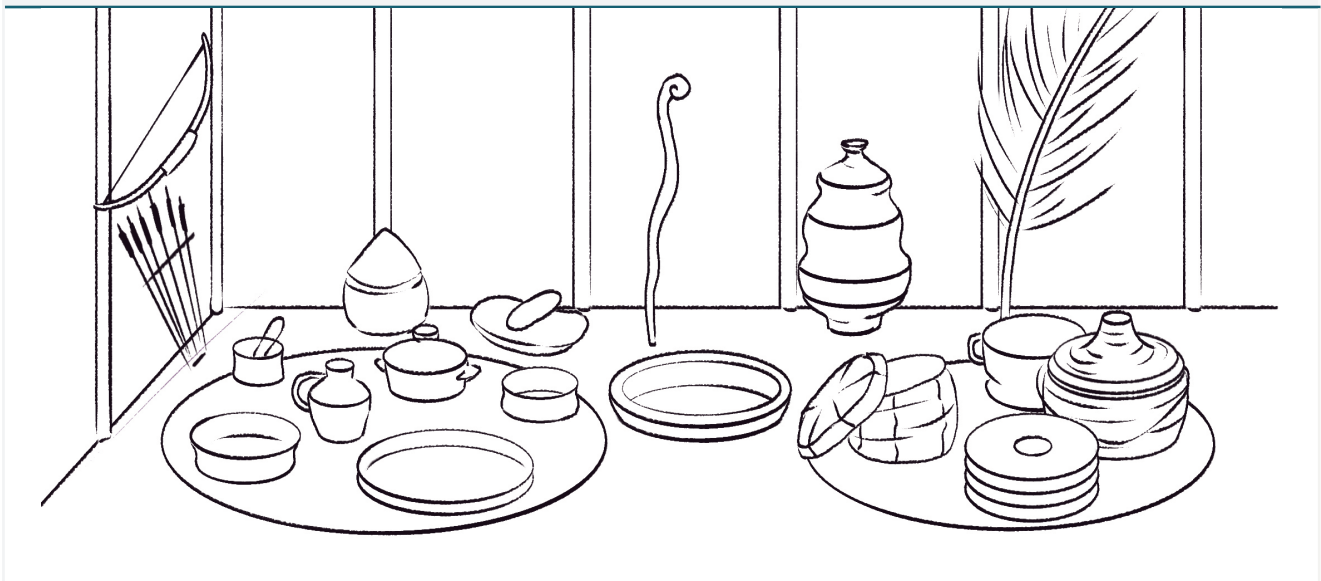
Met andere woorden, wanneer je omwille van Allāh ﷻ een bescheiden leven leidt, zal je in de ogen van Allāh ﷻ een hogere positie innemen. Hij ﷻ zal je dus verheffen tot een betere positie in dit leven en tot een hoger niveau in het Paradijs. Ken jezelf en houd rekening met wat je kan en niet kan. De Nobele Profeet ﷺ had een bescheiden karakter. Zijn ﷺ levensstijl en levenswijze waren zeer \_\_\_\_\_. Dit kun je gemakkelijk te weten komen wanneer je zijn ﷺ leven bestudeert.



Hij ﷺ molk de dieren.  
 Hij ﷺ herstelde zijn kleren.  
 Hij ﷺ leefde heel eenvoudig.  
 Hij ﷺ zat met zijn dienaar aan de tafel.  
 Hij ﷺ hielp zijn vrouwen bij het huishouden.  
 Hij ﷺ had sommige dagen helemaal niets om te eten.  
 Hij ﷺ stopte op plaatsen waar kinderen waren, groette hen en speelde met hen.  
 Hij ﷺ verwelkomde de armen en was bezorgd om de alleenstaande vrouwen en wezen.

Het namaakhuis\* van de bescheiden, nederige Boodschapper van Allāh ﷺ, Muḥammad ﷺ ziet er ongeveer als volgt uit:

Wat valt het jou op als je naar het namaakhuis van de Profeet ﷺ kijkt?



Noteer op een blad de verschillen tussen jouw huis en het huis van de Profeet ﷺ.



### ❖ 1.5.3 Roddelen

*“En als zij nutteloze praat horen, dan trekken zij zich daarvan terug en zeggen: “Voor ons onze daden en voor jullie jullie daden. Vrede zij met jullie. Wij zoeken de onwetenden niet op.” [Al Qaşaş: 55]*

De Koran raadt ons aan om ons af te wenden van zinloos geklets. Als iemand bijvoorbeeld bij jou komt om slecht te praten over iemand anders, zeg dan: **“vrede zij met jou”** en negeer de praatjes. Zo zorg je ervoor dat een probleem niet groter wordt. Ga voor alle zekerheid bij je leerkracht langs als er zich problemen voordoen op school.

Onder roddelen in de Islam verstaan we het volgende: negatief of slecht over iemand \_\_\_\_\_ . Onder roddelen valt ook anderen lastigvallen met gebaren of knipogen. De Liefste Mens ﷺ vroeg op een keer aan zijn vrienden:

*“Weten jullie wat een roddel is?”*

Zij zeiden: “Allāh ﷻ en Zijn Boodschapper ﷺ weten het beter.” Hij ﷺ zei:

*“In het bijzijn van anderen dingen zeggen over je broeder waarvan jij weet dat hij er niet van houdt.” [Muslim: nr. 2589]*



### ❖ Dit is roddel

°Ā'ishah <sup>[Allāh is tevreden met haar]</sup> vertelde het volgende: "Een vrouw kwam langs bij ons. Toen ze wegging, maakte ik een gebaar met mijn hand dat ze kort was." Hierop zei de Boodschapper van Allāh ﷺ tegen mij:

*"Dit is roddel."*

### ❖ Het vlees tussen jouw tanden

De metgezellen van de Profeet ﷺ vertelden het volgende: "Wij waren samen met de Profeet ﷺ. Toen een man opstond en vertrok, begon de andere man meteen te roddelen." De Liefste Mens ﷺ zei:

*"Verwijder de stukjes \_\_\_\_\_ tussen jouw tanden."* [Al Mu'jam Al Kabīr: nr. 9951]

Verbaasd vroeg deze man: "Wat moet ik tussen mijn tanden verwijderen, ik heb toch geen vlees gegeten?!" Hij ﷺ zei:

*"Je hebt het vlees van je broeder gegeten (door te roddelen)."*

## Vraag & Antwoord



### Een vraag:

Ik heb geroddeld over iemand. Wat nu?

### Antwoord:

1. Toon berouw aan Allāh ﷻ.
2. Ga naar de persoon over wie je geroddeld hebt en bied je verontschuldigingen aan, bijvoorbeeld: 'Mijn vriend, ik heb achter jouw rug geroddeld. Sorry. Vergeef mij.'
3. Verricht snel een mooie daad.

## Groepswerk

1. Overleg met elkaar waarom mensen roddelen.
2. Noteer je bevindingen op de lijntjes.
3. Deel je bevindingen met de andere groepen.

---

---

---

---

---

---

---



## OEFENINGEN REEKS 2



9. Wat bedoelen we met “innerlijke ziektes”? Omcirkel de juiste letter.

- a. Hoofdpijn, koorts, griep, ...
- b. Slecht gedrag, zoals: liegen, pesten, uitschelden, ...
- c. Gevoelens in je hart, zoals: verdriet, boosheid, ...

10. Wat versta je uit de volgende overlevering?

*“Allāh zal niet barmhartig zijn voor mensen die geen liefde tonen aan anderen.”*

[Al Bukhārī: nr. 7376]

---

11. Beantwoord de volgende vragen. Luister achteraf goed naar elkaar bij het overlopen van de antwoorden. Zo kunnen jullie stop zeggen tegen slechte gedragingen in de klas.

a. Welke slechte gedragingen merk je soms op in jouw klas?

---

b. Waar denk je dat de oorzaak van dit gedrag ligt?

---

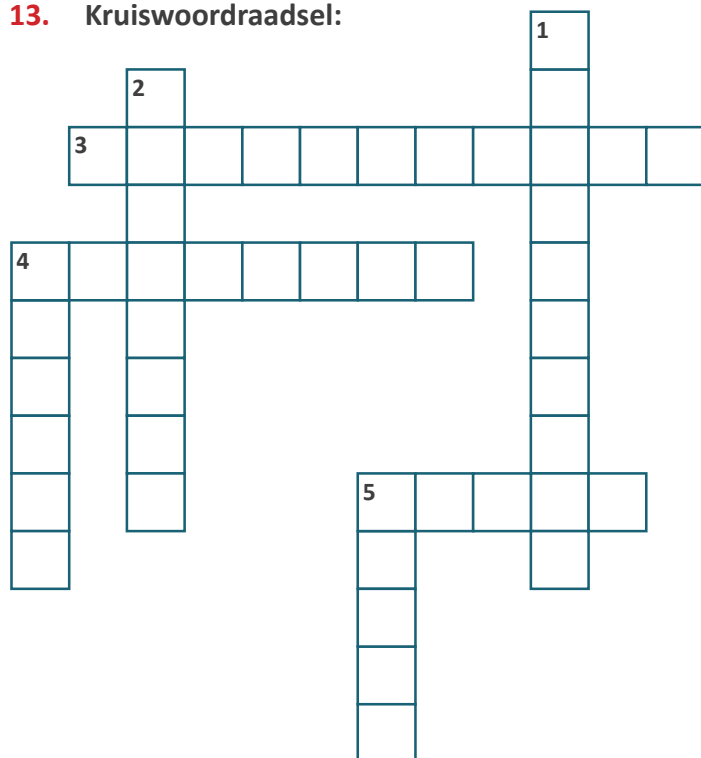
c. Wat kunnen jullie als klas doen om stop te zeggen tegen slecht gedrag in de klas?

---

12. Duo-opdracht: mijn werkpunten (bv. “ik ben lui”, “ik word snel boos”, ...)

Dit zijn mijn werkpunten (denk goed na en noteer waar je slecht in bent):	Dit zijn mijn werkpunten volgens mijn vriend (mijn vriend noteert hieronder mijn zwakke punten):
  	  
Kies 1 werkpunt en kijk hoe je dit kan aanpakken en verbeteren (schrijf op wat je zal doen om dit punt aan te pakken)	Ben je het eens met de opmerkingen/ werkpunten die je vriend gaf? Stond je zelf al stil bij deze werkpunten of zijn ze nieuw?
 →  <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/>

**13. Kruiswoordraadsel:**



**Verticaal**

1. De Profeet ﷺ hielp zijn ﷺ vrouwen bij het ...
2. De Liefste Mens ﷺ zei: "ik garandeer een huis in het midden van het Paradijs aan iemand die het liegen vermijdt zelfs als hij grappen maakt." [Abū Dāwūd: nr. 4800] Liegen is het tegenovergestelde van de ... vertellen.
4. De Profeet ﷺ herstelde zijn ...
5. Als iemand bijvoorbeeld bij jou komt om slecht te praten over iemand anders, zeg dan: "... zij met jou".

**Horizontaal**

3. Slechte gedragingen zoals liegen, stelen, bedreigen, pesten zorgen voor grote problemen in de s... .
4. De Liefste Mens ﷺ zei: "...en ik garandeer een huis in het bovenste gedeelte van het Paradijs voor iemand met een goed k... .
5. "Je hebt het ... van je broeder gegeten (door te roddelen)", zei de Profeet ﷺ.

**14. Wat betekent hoogmoedig zijn?**

- a. Jezelf niet op de voorgrond plaatsen.
- b. Jezelf beter vinden dan anderen.
- c. Dat je gemakkelijk dingen weggeeft.

**15. Vertel in je eigen woorden: wat is roddelen?**

---

**16. Ontcijfer de volgende overlevering. 1 = a | 2 = b | 3 = c | ...**

22, 5, 18, 23, 9, 10, 4, 5, 18	4, 5	19, 20, 21, 11, 10, 5, 19	22, 12, 5, 5, 19
20, 21, 19, 19, 5, 14	10, 15, 21, 23	20, 1, 14, 4, 5, 14	

**17. Vul de ontbrekende woorden in:**

dienaren | klein | nederig | vrede | verheffen

"De \_\_\_\_\_ van Ar Raḥmān wandelen op de aarde nederig. En als de onwetenden hen (kwaad) aanspreken, zeggen zij \_\_\_\_\_." [Al Furqān: 63]

"Degene die \_\_\_\_\_ is voor Allāh, die zal Allāh \_\_\_\_\_." [At Tirmidhī: nr. 1919]

"O Allāh, help me mezelf als \_\_\_\_\_ te beschouwen!" [Muslim, Zuhd: nr. 14]

**18. Noteer in één zin wat je tot nu hebt bijgeleerd:**

---



#### ❖ 1.5.4 Vooroordeel

Je ontmoet iemand voor de eerste keer. Ook al kent de andere persoon je (nog) niet, je uiterlijk, je huidskleur, je hoofddoek, jouw manier van handelen, je manier van spreken of je taalgebruik, ... kunnen ervoor zorgen dat er een wat vreemde sfeer hangt. Mensen vormen een \_\_\_\_\_ of hebben een idee over iemand, zonder te weten of dat idee eigenlijk wel klopt.

Onze mooie godsdienst spoort ons aan om goed om te gaan met anderen en uit te gaan van het goede. Ieder mens is anders en uniek. Doorheen je leven is het belangrijk om de verschillen die je opmerkt bij anderen, te **respecteren**. Zodoende kan je je steentje bijdragen aan een betere wereld. Allāh ﷻ kijkt niet naar het uiterlijk, maar wel naar de schoonheid van de daden en de harten van de mensen. Kijk maar naar wat de Liefste Mens ﷺ over de gelijkheid tussen de mensen zei:

*“... jullie god is dezelfde, jullie stamvader is dezelfde. Jullie zijn allen van Ādam en Ādam is van aarde... Een \_\_\_\_\_ is niet beter dan een niet-Arabier, niet-Arabier is niet beter dan een Arabier. Een \_\_\_\_\_ is niet beter dan een zwarte en een zwarte is niet beter dan een blanke ...” [Aḥmad: nr. 22391]*



**Zoek de betekenis van het woord vooroordeel op de volgende websites:**

[www.vandale.be:](http://www.vandale.be)

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

[www.encyclo.nl:](http://www.encyclo.nl)

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

[www.woorden.org:](http://www.woorden.org)

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

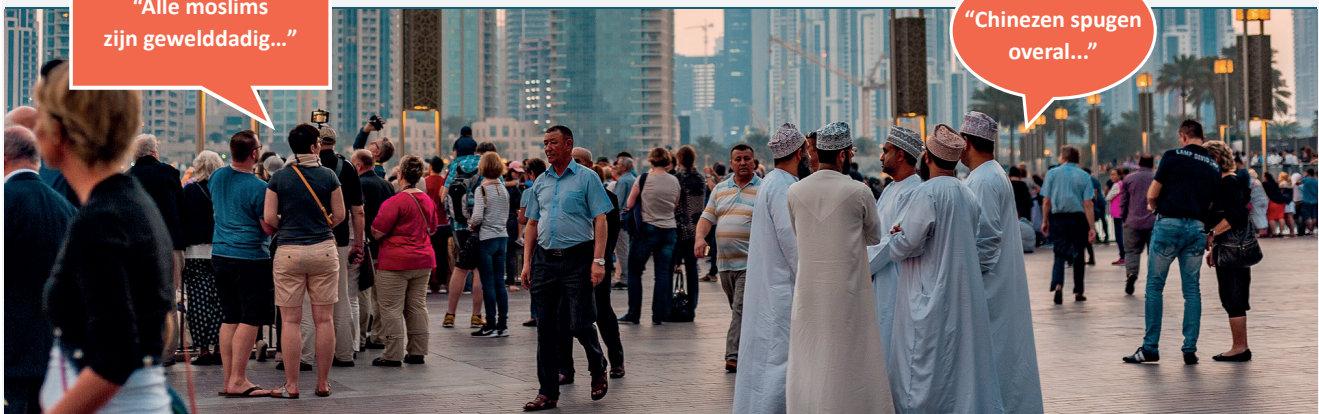
Voorbeeld 1:  
"Blondjes zijn dom"



Voorbeeld 2:  
"Hij komt uit een ander land,  
dus hij begrijpt ons niet."



Voorbeeld 3:

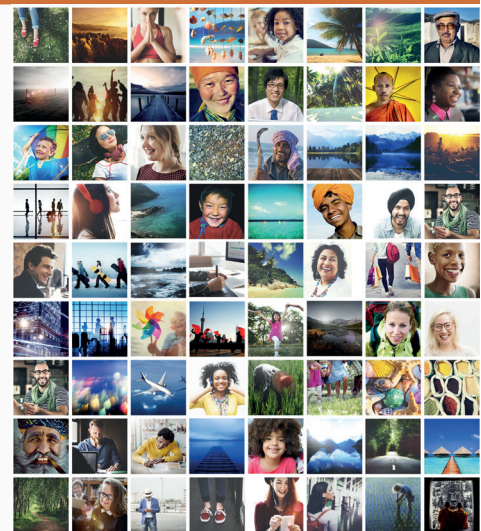


## Klasgesprek

*"O Mensen! Wij hebben jullie uit een man en vrouw geschapen. Wij hebben jullie in (verschillende) \_\_\_\_\_ verdeeld zodat jullie elkaar (beter) zouden leren kennen en met elkaar kennis zouden maken."*

[Al Hujurat: 13]

1. Welke lessen trek je uit het bovenstaande vers?
2. Waarom hebben mensen soms vooroordelen?
3. Wat kun je doen tegen vooroordelen?
4. Wanneer worden vooroordelen gevaarlijk?
5. Heb je zelf al eens een vooroordeel gehad of werd je zelf al eens met een vooroordeel geconfronteerd?



## Duo-opdracht

Kennen jullie nog andere voorbeelden van vooroordelen? Noteer ze hieronder:

---

---

---



Denk na en oefen een toneeltje over één van de vooroordelen die jullie genoteerd hebben.



## ❖ 1.6 Het belang van goed karakter (akhlāq)

De Nobele Profeet ﷺ zei tegen Abū Dharr <sup>[Allāh is tevreden met hem]</sup>:

*“Waar je ook bent, wees godvrezend. Laat een slechte daad opvolgen door een goede daad om die te wissen en behandel de mensen goed. [At Tirmidhī: nr. 1987]*

Bovenstaande overlevering leert ons om steeds het beste karakter en de **beste omgangsvormen** na te streven. Eigenlijk hoort een moslim altijd zijn beste beentje voor te zetten. Neem het voorbeeld van ‘kwaadheid’. Over jezelf onder controle houden tijdens woede, heeft degene met het beste karakter ﷺ bijvoorbeeld gezegd:

*“De sterke man is niet degene die goed is in worstelen, maar degene die \_\_\_\_\_ heeft over zichzelf tijdens een aanval van woede.” [Al Bukhārī: nr. 6114]*

Iedereen die de Liefste Mens ﷺ kende, was ervan overtuigd dat hij een prachtig karakter had. Zelfs zijn vijanden loochenden zijn mooie gedrag en karakter niet. °Abdullāh Ibn Salām <sup>[Allāh is tevreden met hem]</sup> was een Joodse geleerde en hij vertelde het volgende:

*“... Er werd gezegd dat de Boodschapper van Allāh ﷺ (in Medina) was aangekomen, dus ik liep tussen de mensen door om hem te zien. Toen ik naar het gezicht van de Boodschapper van Allāh ﷺ staarde, wist ik dat dit gezicht niet het gezicht van een leugenaar was. Het eerste wat hij zei was het volgende: “O mensen! Verspreid de vrede, voed (de anderen) en verricht het gebed terwijl de mensen aan het slapen zijn; je zult het Paradijs binnengaan met (de begroeting van) Salām.” [At Tirmidhī: nr. 2485]*



De Nobele Profeet ﷺ hechtte gedurende heel zijn leven veel belang aan goede manieren en een goed karakter (akhlāq), hij ﷺ zei:

*“En kleiner niets van het \_\_\_\_\_, zelfs als jij je broeder zou ontmoeten met een glimlach op het gezicht.”* [Muslim: nr. 2626]

Houd jij van de Boodschapper van Allāh ﷺ? Wil je tonen dat je hem ﷺ liefhebt? Doe dan heel hard je best om zijn ﷺ mooie gedrag te imiteren. Let op! Goed gedrag brengt de mensen dichter bij elkaar en dichter bij Allāh ﷻ en Zijn Boodschapper ﷺ. Zorg met een mooi karakter voor **harmonie** in je klas, op je school, in de sportclub en thuis.



## Opzoekwerk

Zoek in boeken bij je thuis of in de bibliotheek of gebruik het internet: geef een paar voorbeelden van de mooie karaktereigenschappen van de Profeet ﷺ?

---

---

---

---

---



### ❖ 1.7 Goed en slecht gedrag

## Opdracht

1. “Teken een goed verzorgde boom met vruchten.”

2. “Teken een slecht verzorgde boom met rotte vruchten.”

**Klasgesprek: wat bedoelen we met deze 2 bomen?**

**Omcirkel een cijfer: Geef een punt tussen 0 en 10 aan het gedrag van jouw klas.**  
**Slecht gedrag 0 - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10 Goed gedrag**

**Vul aan:**

Ik geef aan het gedrag van mijn klas: \_\_\_\_\_ punten, want \_\_\_\_\_

**Maak hieronder een tekening over het gedrag van jouw klas.**  
**(Hoe is het gedrag van jouw klas?)**

**Bespreek met je klasgenoten en leerkracht wat je hebt getekend.**  
**Bespreek ook hoe jullie het gedrag van jullie klas kunnen verbeteren.**

### ❖ 1.8 Slecht gedrag en zonde



Liegen, pesten, stelen, roddelen, ... al deze slechte gedragingen zijn zonden. Een zonde is een fout die je maakt tegen de Goddelijke Voorschriften.



Over het begaan van zonden zegt de Liefste Mens ﷺ het volgende:

*“Voorwaar, wanneer iemand een zonde verricht, laat het een zwarte \_\_\_\_\_ achter op het hart. Indien hij wegblijft van de zonde, vergiffenis vraagt en berouw toont, wordt zijn hart gezuiverd. Wanneer hij terugkeert naar het zondigen, worden deze vlekken vermeerderd tot zijn hart volledig bedekt is.” [At Tirmidhī: nr. 2499]*

Leer jezelf kennen, kijk in de spiegel en probeer om je fouten en tekorten recht te zetten. Probeer om een betere versie van jezelf te worden. Streef ernaar om een goede moslim te zijn door goede daden te verrichten en zuiver je hart. Wees liefdevol en zorg ervoor dat je niet vertrekt naar je Heer ﷻ met een zwart hart!



## Duo-opdracht

Noteer hieronder de gevolgen van de volgende slechte gedragingen.

	Slecht gedrag	Gevolgen
1.	<b>Bv. Liegen</b>	<b>Bijvoorbeeld: "Liegen maakt vriendschap kapot."</b>
2.	Pesten	_____
3.	Onbeleefd gedrag tegenover ouders	_____
4.	Zoeken naar fouten van anderen	_____
5.	Anderen bespotten (belachelijk maken)	_____
6.	Stelen	_____

## Enquête

1. Stel een enquête op om te onderzoeken welke slechte gedragingen er leven op school.
2. Maak een overzicht van de antwoorden en kijk welk gedrag het meest voorkomt.
3. Bedenk een oplossing om dit slechte gedrag aan te pakken.

## Challenge

Noteer op een blad je slechte gedragingen. Vouw het blad op. Geef het blad aan je leerkracht. Vorm een kring op de speelplaats. Beloof je leerkracht dat je deze gedragingen niet meer zal vertonen. Nadien verbrandt\* de leerkracht de blaadjes van de leerlingen.

\***Alternatief:** alle blaadjes worden in een vuilniszakje gestoken. De leerlingen trappen met hun voeten op het zakje, vervolgens wordt het zakje in de vuilniscontainer gegooid.



## ❖ 1.9 Berouw tonen (tawbah)

### Vraag & Antwoord



Figuur 1: Afgod Al 'Uzza

**Vraag 1:** welke grote zonden zijn er nog?

**Antwoord:** ongehoorzaamheid tegenover de ouders, het doden, het vals beschuldigen van iemand, shirk, ...

**Vraag 2:** wat is shirk?

**Antwoord:** shirk is het tegenovergestelde van het bevestigen van Allāh's ﷻ eenheid. Het is het toekennen van deelgenoten aan Allāh ﷻ. Dit is een grote zonde.

Allāh is **Al Ghaffār** (de Vergever van de \_\_\_\_\_) **Al Ghafūr** (de Vergevingsgezinde), **Ar Raḥmān** (de \_\_\_\_\_), **Al Ḥalīm** (de Verdraagzame), **Al Mujīb** (de Verhoorder). Uit zijn Schone Namen kunnen we afleiden dat Hij ﷻ, de Meest Verhevene, tevens ook de Meest Liefdevolle is, en handelt vanuit liefde. Hij ﷻ houdt van zijn dienaren: het is uit liefde dat Hij ﷻ jou leidt, voorziet van kennis, jou het goede laat doen, ...Allāh ﷻ houdt ervan om mensen te vergeven wanneer zij een zonde begaan.

Hij ﷻ geeft ons telkens weer kansen om in berouw terug te keren tot Hem ﷻ en om onze zonden te wissen. Deze kansen moeten we goed grijpen om Zijn ﷻ liefde niet te verliezen. Wanneer een gelovige een zonde begaat, moet hij proberen zo snel mogelijk berouw te tonen en een \_\_\_\_\_ daad te verrichten, want een goede daad veegt de fouten/slechte daden weg, net zoals een gom. Over het tonen van berouw en goede daden zegt Allāh ﷻ het volgende:



*"...Allāh houdt van degenen die berouw tonen en die zich reinigen. [Al Baqarah: 222]*

*"...de goede daden wissen slechte daden uit..." [Hūd: 114]*

### ❖ 1.9.1 Zijn er manieren om vergeving te vragen?

1. "Lā ilāha illAllāh" (Er is geen god dan Allāh. Niets of niemand is het waard om aanbeden te worden naast Allāh),
2. "Subḥān Allāhi'l 'Aẓīm" (Geprezen zij Allāh, de Grootste),
3. "Subḥān Allāhi wa biḥamdihī" (Geprezen zij Allāh, alle lof is aan Hem),
4. "AstaghfiruLlāh'al 'Aẓīm'alladhī lā ilāha illā Huwa Al Ḥayyul Qayyūmu wa atūbu ilayh" (Ik vraag vergeving aan Allāh de Almachtige. Er is geen God buiten Allāh. Hij is De Levende, de Zelfstandige en ik toon berouw aan hem.)



## OEFENINGEN REEKS 3



19. Omcirkel: welke tekstballon (uitspraak) is correct?

Onze godsdienst spoort mensen aan om alleen goed om te gaan met moslims.

Onze godsdienst spoort mensen aan om goed om te gaan met alle mensen.

Onze godsdienst spoort mensen aan om goed om te gaan met moslims en mensen die in 1 God geloven.



20. Juist of fout? Verbeter de foute uitspraken.

	Juist	Fout
a. Onze mooie godsdienst spoort mensen aan om goed om te gaan met mensen en uit te gaan van het goede.		
b. In het leven is het belangrijk om de verschillen die je onder de mensen tegenkomt, te respecteren. Zodoende kan je jouw steentje bijdragen aan een betere wereld.		
c. Allāh ﷻ kijkt enkel naar het uiterlijk van de mensen.		
d. "...een blanke is niet beter dan een zwarte en een zwarte is niet beter dan een blanke..." zei de Profeet ﷺ.		

21. Geef een voorbeeld van een vooroordeel.

\_\_\_\_\_

22. Overleveringen: vul de ontbrekende woorden in.

De Nobele Profeet ﷺ zei:

*"En kleiner niets van het goede, zelfs als jij je broeder zou ontmoeten met een \_\_\_\_\_ op het gezicht."* [Muslim: nr. 2626]

*"Voorwaar, wanneer iemand een zonde verricht, laat het een \_\_\_\_\_ vlek achter in het hart. Indien hij wegblijft van de zonde, vergiffenis vraagt en berouw toont, wordt zijn hart gezuiverd. Wanneer hij terugkeert naar het zondigen, worden deze vlekken vermeerderd tot zijn \_\_\_\_\_ volledig bedekt is."* [At Tirmidhī: nr. 2499]

23. Wat zei de Liefste Mens ﷺ toen hij ﷺ in Medina aankwam?

---

---

---

24. Wat zei °Abdullāh Ibn Salām <sup>[Allāh is tevreden met hem]</sup> toen hij het gezicht van de Profeet ﷺ zag?

---

---

---

25. Maak de kolommen af. (probeer eerst met potlood)

Al Mujīb ﷺ •	• veelgodenaanbidding of een gelijke toekennen aan Allāh ﷺ.
Subhān Allāhi'l °Aẓīm •	• geprezen zij Allāh, de Grootste
Al Ḥalīm ﷺ •	• de Vergevingsgezinde ﷺ
At tawbah •	• er is geen God dan Allāh ﷺ. Niets of niemand is het waard om aanbeden te worden naast Allāh ﷺ.
Al Ghafūr ﷺ •	• de Verdraagzame ﷺ
Ash shirk •	• de Verhoorder ﷺ
De goede daden wissen •	• berouw tonen.
Subhān Allāhi wa biḥamdiḥī •	• berouw tonen en die zich reinigen.
Allāh ﷺ houdt van degenen die •	• de slechte daden uit.
Lā ilāha illAllāh ﷺ •	• geprezen zij Allāh, alle lof is aan Hem.

26. Wat is een zonde?

---

27. Wat is berouw tonen?

---

28. Waarom is het belangrijk om na het zondigen een goede daad te verrichten?

---